

μος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὢν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; **5** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **6** τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. **7** μὴ θαυμάσης ὅτι εἰπὼν σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. **8** τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. **9** Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; **11** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. **12** εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; **13** καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **14** Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, **15** ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. **16** οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα

Ez 36,25-27 1K 6,11;
12,13 Tt 3,5!

1,13 R 8,5-9

8,14; 14,17 Eccl 11,5 Sir
16,21

L 1,34

R 2,20s

32· 5,19; 8,26.38.40;
15,15 1J 1,1-3· L 22,67!
| Sap 9,16 1K 15,40!

| 6,62 Prv 30,4 E 4,9s·
20,17 Bar 3,29 4Esr 4,8
31 Sap 18,15s· 1,51!

Nu 21,8s

8,28; 12,32.34 Is 52,13

36 JosAs 8,10
R 5,8· 18; 1,14.18 1J 4,9
cf H 11,17! R 8,32
5,24!

| 8,15; 12,47 L 9,56app·
10,36! G 4,4

4' 2 1 3 4 P⁶⁶ j | 1 3 4 2 K • 5 T o B L N f¹³ 33. 1424 | 'renatus fuerit lat; Or^{lat} | '(3)
ιδειν K* aur bo^{ms} | 'των ουρανων K* e • 8 T (5) του υδατος και K it sy^{s.c}
• 12 Γ πιστευετε P⁷⁵ 050. 083. 579. / 2211 aur ff² l vg^{mss} bo^{pt} • 13 T o ων εν τω ουρανω
A^c (- ο ων A*) K N Γ Δ Θ Ψ 050 f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M latt
sy^{c.p.h} bo^{pt}; Epiph^{pt} | txt P^{66.75} K B L T W^s 083. 086. 33. 1241 co; Eus Epiph^{pt}
• 15 επ αυτω P⁶⁶ L | εις (επ A) αυτον P^{63vid} K A K N Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. 700.
892. 1241. 1424. / 844. / 2211² M | αυτω 579 | txt P⁷⁵ B T W^s 083. / 2211¹ aur c l r^l
vg^{st.ww} | T (16) μη αποληται αλλ P⁶³ A K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844.
/ 2211¹ M lat sy^{s.p.h} bo^{ms} | txt P^{36.66.75} K B L T W^s 083. 086 f¹ 33. 565. / 2211² a f^c sy^c co
• 16 T αυτου P⁶³ K² A K L N T Γ Δ Θ Ψ 083. 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424.
/ 2211 M latt sy; Did | txt P^{66.75} K* B W^s • 17 T αυτου P⁶³ A K N Γ Δ Ψ 086 f¹³ 33. 579.
700. 892. 1241. 1424. / 2211 M latt sy sa^{mss} ly bo | αυτον Θ | txt P^{66.75} K B L T W^s 083
f¹ 565 sa^{ms}

5,34; 10,9 L 19,10 Mc
2,17p | Mc 16,16·36;
5,24·Jub 37,17
16! 12,48

1,4s.9-11

2Bar 18,2

7,7 Kol 1,21

Job 24,13-17

E 5,13 Sap 2,14 |

Tob 4,6 ⑧ 1J1,6

σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. **18** ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ ὁδὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

19 αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι ὁ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ἡ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. **20** πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.

23 Ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. **24** οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. **26** καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν (οὐδὲ ἐν' ἐὰν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. **28** αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμοὶ μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον ἡμεῖς [ὅτι] οὐκ εἰμι ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμι ἔμπροσθεν ἐκείνου. **29** ὁ

4,3; 7,3; 11,7

26; 4,1

Mc 1,14p

25
III

26
IV

4
27
X

Mc 7,1-23p L 11,37ss |

L 7,18

1,26-34·22!

1K 4,7 H 5,4 PsSal 5,3s

19,11 Mt 28,18!

1,20!

1,30 Mc 1,2!

28
I

29
X

18 ° X B W^s ff² l sa^{mss} bo^{mss} | txt p^{36.63.66.75} A K L N Γ Δ Θ Ψ 083. 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^h sa^{mss} ly bo; Ir^{lat} • **19** ° p^{66*} | ° 1 4 2 3 5 6 p⁶⁶ f¹ 565 | 2 3 1 5 6 4 X | ° 1 Γ Δ 700. 1424 M • **20** 'αυτου τα εργα p⁷⁵ A K W^s 1. 565. 892*. 1424 | τα εργα αυτου οτι πονηρα εστιν (εισιν Ψ) p⁶⁶ N Θ Ψ f¹³ 33. (L 892c. 1241) r¹ co | txt X B Γ Δ 050. 083. 086. 579. 700. / 2211 M lat; Ir^{lat} • **23** ° p⁷⁵ X A K L Γ Δ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | txt p⁶⁶ B N W^s Θ • **24** ° X* B 070 | txt p^{66.75} X² A K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M • **25** Γ Ιουδαιων p⁶⁶ X* Θ f^{1.13} 565 latt sy^c sa^{mss} bo; Or • **27** 'ουδεν X A D K N W^s Γ Δ Ψ 083 f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^{s.c} | αφ εαυτου ουδεν L Θ 086 f¹³ 33 c (e) sy^{p.h} | txt p^{66.75} B • **28** ° p⁷⁵ X Γ 1424 pm aur sa^{mss} | Γ εγω· B | υμιν· f¹³ a | – X A D K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M lat | txt p^{66.75} 700 aur f ff² l | ° 1 D W^s 086 a aur ff² j l sy^c